

SJVFS 1998:20

Saknr L 50

Utkom från trycket
den 27 februari 1998

**Statens jordbruksverks föreskrifter
om uppfödning, förvaring, tillhandahållande och
användning m.m. av försöksdjur;**

beslutade den 24 februari 1998

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 17, 40 a i samråd med Centrala försöksdjursnämnden, 50, 50 a och 54 a §§ djurskyddsförordningen (1988:539), följande.¹

1 kap. INLEDANDE BESTÄMMELSER

1 § I dessa föreskrifter avses med

anläggning: en anläggning, byggnad, grupp av byggnader eller andra utrymmen inom- eller utomhus, i vilken försöksdjur hålls, används, föds upp eller förvaras, inbegripet flyttbara anläggningar,

användaranläggning: en anläggning där försöksdjur skall användas eller används,

destinationsuppfödning: uppfödning av försöksdjur,

djurförsök: användning av djur för ändamål som avses i 19 § djurskyddslagen (1988:534),

försöksdjur: ett djur som skall användas eller används för djurförsök,

förvaring: hållande av försöksdjur på en anläggning där djur inte används, föds upp, eller tillhandahålls,

godkänd föreståndare: en sådan föreståndare som avses i 20 § första stycket 1 djurskyddslagen,

leveransanläggning: en anläggning, annan än en uppfödninganläggning, som tillhandahåller försöksdjur,

uppfödninganläggning: en anläggning där försöksdjur föds upp,

veterinär: en sådan veterinär som avses i 20 § första stycket 2 djurskyddslagen, samt

återanvändning: användning av ett djur i mer än ett djurförsök.

¹ Jfr rådets direktiv 86/609/EEG (EGT nr L 358, 18.12.1986, s. 1 Celex 386L0609).

2 kap. ANVÄNDNING AV FÖRSÖKSDJUR

1 § När ett djurförsök skall genomföras, skall valet av djurart noga övervägas.

Vid valet av plan över hur försöket skall genomföras, skall den plan väljas som

1. kräver det minsta antalet djur,
2. tar i anspråk djur med den lägsta graden av neurofysiologisk känslighet,
3. förorsakar det minsta lidandet eller den lägsta graden av bestående men, samt
4. har de största utsikterna att ge ett tillfredsställande resultat.

2 § När ett djurförsök i syfte att uppfylla nationell lagstiftning eller gemenskapslagstiftning som rör hälsa och säkerhet övervägs, skall beaktas att data som härrör från försök som har utförts i ett annat land inom Europeiska unionen (EU) i största möjliga utsträckning skall erkännas om inte ytterligare försök erfordras med hänsyn till folkhälsa och säkerhet.

3 § Djurförsök i vilka sådana djur används som är att anse som utrotningshotade i enlighet med bilaga 1 till konventionen den 3 mars 1973 om internationell handel med utrotningshotade vilda djur och växter eller bilaga A till rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem², får endast genomföras om försöken utförs i överensstämmelse med nämnda förordning och i avsikt att bevara den berörda arten.

Konventionen har, i de avseenden som är aktuella för tillämpningen av dessa föreskrifter, den lydelse som framgår av Sveriges överenskommelse med främmande makter 1974 nr 41 (SÖ 1974:41).

4 § Försök på djur som har infångats i naturen får bara utföras om

1. försöket inte strider mot 3 § och
2. försök på andra djur, av samma eller annat djurslag, inte skulle vara tillfyllest för att uppnå syftet med djurförsöket.

Detta gäller endast de djurslag som, enligt 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:19) om undantag från krav på destinationsuppfödning av djur som används för vetenskapliga ändamål, är undantagna från bestämmelserna om uppfödning av försöksdjur.

5 § Djurförsök får äga rum utanför en användaranläggning om det är lämpligt med hänsyn till syftet med försöket.

² EGT nr L 61, 3.3.1997, s. 1 (Celex 397R0338).

6 § Djurförsök får inbegripa att det berörda djuret släpps fritt under förutsättning att

1. syftet med försöket kräver det,
2. djurets hälsotillstånd tillåter det,
3. största möjliga ansträngning har gjorts för att värna om djurets välbefinnande, samt
4. åtgärden inte innebär någon fara för folkhälsan, djurhälsan eller miljön.

3 kap. ANSKAFFANDE AV DJUR TILL EN LEVERANSANLÄGGNING

1 § En leveransanläggning får bara anskaffa djur som kommer från en uppfödning- eller leveransanläggning.

Detta gäller inte om djuren tillhör de djurslag som anges i 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:19) om undantag från krav på destinationsuppfödning av djur som används för vetenskapliga ändamål.

4 kap. UNDANTAG FRÅN KRAVET PÅ TILLSTÅND ENLIGT 19 A § DJURSKYDDSLAGEN

1 § Kravet på tillstånd från Jordbruksverket enligt 19 a § djurskyddslagen gäller inte vid

1. försök med ryggradslösa djur,
2. sådana utfodringsförsök som sker vid sedvanligt hållande av husdjur och som inte är förenade med lidande för djuren, eller
3. sådan ringmärkning av fåglar som inte omfattar andra moment än att fåglarna fångas in, mäts, vägs, ringmärks med fotring och därefter släpps fria.

5 kap. ÅTGÄRDER I SAMBAND MED AVSLUTANDET AV ETT DJURFÖRSÖK M.M.

1 § Ett bedövat försöksdjur som kan få svåra smärtor när bedövningen upphör skall, innan bedövningen har upphört att verka, behandlas med smärtstillande medel eller, om detta inte är möjligt, omedelbart avlivas utan onödigt lidande.

2 § När ett försök avslutas, skall en veterinär besluta om djuret skall leva vidare eller avlivas. Om djuret avlivas skall det ske utan onödigt lidande.

Detta gäller inte om en djurförsöksetisk nämnd har beslutat att djuret skall avlivas omedelbart i anslutning till ett djurförsök.

Vid bedömningen skall beaktas att djuret inte får hållas vid liv om det riskerar bestående smärta eller ångest även om det i övriga avseenden har återvunnit sitt normala hälsotillstånd.

3 § Ett försöksdjur för vilket beslut har fattats att det skall leva vidare, skall ha den vård som dess hälsotillstånd kräver. Djuret skall, så länge det hålls på en anläggning, stå under tillsyn av en veterinär eller en sådan person som avses i 7 kap. 3 § samt hållas på sätt som minst motsvarar vad som gäller för försöksdjur.

Om en djurförsöksetisk nämnd eller en veterinär beslutar att ett försöksdjur inte skall leva vidare, eller om ett sådant djur inte kan hållas på det sätt som avses i första stycket, skall djuret snarast möjligt avlivas utan onödigt lidande.

4 § Beslut om återanvändning av ett försöksdjur får fattas av en veterinär.

Detta gäller inte om en djurförsöksetisk nämnd har beslutat att djuret inte får återanvändas.

Vid bedömningen skall särskilt beaktas att ett försöksdjur som har använts i ett försök som har medfört betydande smärta, ångest eller likvärdigt lidande inte får återanvändas.

5 § Återanvändning av försöksdjur får bara ske om det nya försöket omfattas av tillstånd från Jordbruksverket enligt 19 a § djurskyddslagen och godkännande av en djurförsöksetisk nämnd enligt 21 § djurskyddslagen.

6 kap. MÄRKNING OCH JOURNALFÖRING

1 § Varje primat, hund, katt eller kanin som finns på en anläggning skall snarast, dock innan djuret är avvant, förses med en individuell identitetsmärkning på sätt som Jordbruksverket beslutar. Märkningen skall vara beständig och utföras på det minst smärtsamma sättet.

När en primat, hund, katt eller kanin överförs från en anläggning till en annan före avvänjning och det inte är möjligt att märka djuret dessförinnan, skall en journal enligt 3 § föras av mottagaranläggningen till dess att märkning av djuret kan utföras. I journalen skall, utöver vad som anges i 3 §, moderdjuret särskilt anges.

2 § Om en omärkt och avvand primat, hund eller katt, som har importerats från tredje land eller har inköpts bara för avelsändamål, tas emot av en anläggning skall den märkas snarast möjligt.

Detsamma gäller om en omärkt och avvand kanin har importerats, även från ett land inom EU, eller har inköpts bara för avelsändamål.

3 § En journal skall föras individuellt över varje primat, hund, katt eller kanin som hålls på en anläggning. Även andra ryggradsdjur som hålls på en anläggning skall journalföras, individuellt eller i grupp.

Journalen skall föras löpande och, i tillämpliga delar, innehålla uppgift om

1. antal djur,
2. art,
3. kön,
4. identitet enligt märkning,
5. datum för djurens födelse,
6. datum för djurens ankomst till anläggningen,
7. varifrån djuren har anskaffats, med angivande av namn och adress,
8. datum för försäljning eller leverans av djur,
9. mottagarens namn och adress,
10. vidtagna försöksåtgärder,
11. skötsel och förvaring av djuren,
12. skador eller sjukdomsfall och i anledning härav vidtagna åtgärder,
13. djur som har avlivats av annan anledning än som en del i försöket, med angivande av orsak,
14. djur som har dött, med angivande av orsak,
15. beslut enligt 5 kap. 2 § första stycket, samt
16. beslut enligt 5 kap. 4 § första stycket.

4 § Journalen skall bevaras under minst tre år räknat från dagen för det sista införandet.

Journalen skall finnas tillgänglig på anläggningen.

7 kap. UTBILDNINGSKRAV M.M.

1 § Den som utövar tillsyn över försöksdjur skall ha den utbildning eller erfarenhet som krävs för tillsynen och ha god insikt i den försöksdjursverksamhet som tillsynen avser.

2 § Den godkände föreståndaren skall ha den utbildning eller erfarenhet som krävs för att uppgifterna skall utföras i enlighet med gällande djurskyddsbestämmelser.

3 § Den person som avses i 5 kap. 3 § skall ha den utbildning eller erfarenhet som uppgiften kräver.

4 § Den som deltar i verksamhet med uppfödning, förvaring eller tillhandahållande av försöksdjur skall ha den kunskap som krävs för att verksamheten skall utföras i enlighet med gällande djurskyddsbestämmelser.

Den som sköter djuren skall därutöver ha den utbildning eller erfarenhet som uppgiften kräver.

8 kap. GODKÄND FÖRESTÅNDARE OCH VETERINÄR

1 § Den godkände föreståndaren har det administrativa ansvaret för tillsynen över försöksdjuren enligt 9 kap. och för att utrustningen fungerar tillfredsställande.

Den godkände föreståndaren är vidare ansvarig för att den journal som avses i 6 kap. 3 § förs och bevaras.

2 § Utöver vad som anges i 5 kap. 2-4 §§ skall en veterinär

1. bedriva den veterinärmedicinska rådgivning som verksamheten föranleder,

2. bedriva den rådgivning som behövs med avseende på djurens välbefinnande,

3. ansvara för sådan behandling av försöksdjur som avses i 11 § första stycket djurskyddslagen, samt

4. ansvara för annan behandling av försöksdjur när så krävs.

9 kap. TILLSYN ÖVER FÖRSÖKSDJUR

1 § För att främja djurens välbefinnande och förebygga smärta, onödigt lidande, ångest eller bestående men skall tillsyn över försöksdjur som hålls i fångenskap utföras av en sådan person som avses i 7 kap. 1 §.

Tillsynen skall ske minst en gång dagligen och på ett för djuren betryggande sätt.

2 § Om en skada eller annat lidande upptäcks hos ett försöksdjur skall skadan eller lidandet avhjälpas snarast möjligt.

10 kap. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

1 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Denna föfattning träder i kraft den 1 mars 1998.

PER-GÖRAN ÖJEHEIM

Gudrun Wilkens
(Djurhälsoenheten)